

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 459/2015-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. novembra 2015 v senáte zloženom z predsedu senátu Rudolfa Tkáčika, sudkyne Jany Baricovej a sudcu Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť mesta Tvrdošín, zastúpeného advokátkou JUDr. Veronikou Leppovou, Medvedzie 45/19, Tvrdošín, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co/183/2015-119 z 19. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo mesta Tvrdošín na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co/183/2015-119 z 19. mája 2015 p o r u š e n é b o l o .

2. Uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co/183/2015-119 z 19. mája 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ď a ľ š i e k o n a n i e .

3. Krajský súd v Žiline je p o v i n n ý mestu Tvrdošín uhradiť trovy konania v sume 288,05 € (slovom dvestoosemdesiatosem eur a päť centov) na účet JUDr. Veroniky Leppovej, Medvedzie 45/19, Tvrdošín, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 459/2015-11 z 22. septembra 2015 prijal na ďalšie konanie sťažnosť mesta Tvrdošín (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co/183/2015-119 z 19. mája 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Vo zvyšnej časti ústavný súd sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení odporcu je s obchodnou spoločnosťou TVRDEX, s. r. o. (ďalej aj „navrhovateľ“), účastníkom konania o určenie vecného bremena práva prechodu a prejazdu vedeného pred Okresným súdom Námestovo (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10 C/22/2015. Okresný súd uznesením z 2. februára 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) sťažovateľovi uložil povinnosť do právoplatného skončenia označeného konania strpieť prechod a prejazd motorových vozidiel zo strany navrhovateľa, zamestnancov navrhovateľa, tretích osôb prichádzajúcich do priemyselnej budovy navrhovateľa v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou cez v uznesení špecifikovaný pozemok, a to v rozsahu v súčasnosti existujúcej prístupovej cesty vedúcej cez areál Technických služieb mesta Tvrdošín. V odvolacom konaní iniciovanom sťažovateľom krajský súd uznesenie okresného súdu napadnutým uznesením potvrdil.

Sťažovateľ tvrdí, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa krajský súd obmedzil len na konštatovanie splnenia podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia a právny názor, že pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Poukazujúc na judikatúru ústavného súdu ustálenú vo vzťahu k obsahu základného práva na súdnu ochranu namieta, že krajský súd sa v napadnutom uznesení vôbec nezmienil o dôvodoch neakceptovania sťažovateľom predložených dôkazov o tom, že pri kúpe susediacich pozemkov právnym predchodcom navrhovateľa bol v kúpnej zmluve so sťažovateľom dohodnutý len prejazd zásobovacích vozidiel, vzhľadom na čo si mal navrhovateľ riešiť prístup k svojim nehnuteľnostiam samostatne. Rovnako namieta, že krajský súd sa o dôvode neakceptovania jeho námietok, ktoré boli naozaj odôvodnené a týkali sa predovšetkým ochrany života, zdravia a majetku veľkej hodnoty, vôbec nezmienil. Odôvodnenie napadnutého uznesenia považuje sťažovateľ za „*nepresvedčivé, arbitrárne a nezaručujúce požiadavku ústavnosti súdneho rozhodnutia a... vo svojej podstate nevyvracia a nespochybňuje argumenty sťažovateľa vznesené v odvolaní voči rozhodnutiu okresného súdu a navodzuje charakter svojvôle pri rozhodovaní...*

V tomto smere poukazujeme, že argumenty sťažovateľa smerovali voči tomu, že nie sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia v zmysle ustanovenia § 74 O. s. p. a to najmä, že nie je nevyhnutné autoritatívne zasahovať do vzťahu účastníkov a obmedzovať vlastnícke právo sťažovateľa, nakoľko prístup k nehnuteľnosti je zabezpečený iným spôsobom... a sťažovateľ v súčasnosti nebráni zásobovaniu prostredníctvom väčších nákladných áut navrhovateľovi, pričom pracovníci a zákazníci môžu využívať parkovisko sťažovateľa vzdialené cca 70 metrov a v neposlednom rade, že už pri kúpe nehnuteľností si bol navrhovateľ vedomý, že cesta cez dvor TS bude len dočasná a má si zabezpečiť prístup.“. Sťažovateľ napokon namieta aj skutočnosť, že nebolo oboznámený s vyjadrením navrhovateľa k jeho odvolaniu proti uzneseniu okresného súdu ani mu nebola doručovaná žaloba.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal o prijatej časti sťažnosti rozhodnutie, ktorým vysloví porušenie základného práva „*na súdnu a inú právnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy SR*“ napadnutým uznesením, toto uznesenie

zruší, vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľovi prizná „náhradu trov právneho zastúpenia v sume 288,05 €“.

II.

Krajský súd sa na výzvu ústavného súdu vyjadril stanoviskom sp. zn. Spr 434/2015 z 19. októbra 2015, v ktorom poukázal na pripojené vyjadrenie predsedníčky senátu krajského súdu JUDr. Dagmar Cabadajovej (ďalej len „predsedníčka senátu“), ktoré „je možné považovať aj za vyjadrenie Krajského súdu v Žiline“, keďže predsedovi krajského súdu nie je z jeho pozície možné „posudzovať vecnú správnosť jednotlivých rozhodnutí tunajšieho súdu, vrátane posúdenia náležitostí ich odôvodnenia“. Predsedníčka senátu vo svojom vyjadrení k sťažnosti poukázala na obsah napadnutého uznesenia, ktorým sa krajský súd stotožnil s odôvodnením uznesenia okresného súdu, podľa ktorého „navrhovateľ osvedčil okolnosti svedčiace pravdepodobnosti nároku a naliehavosť, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana formou predbežného opatrenia. Osvedčil existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, nakoľko je mu bránené vo vstupe k jeho nehnuteľnosti, ku ktorej iná prístupová cesta neexistuje. Hrozí mu majetková škoda, pretože jeho podnikateľská činnosť je obmedzená tým, že nie je zabezpečené zásobovanie, resp. odvoz hotových výrobkov navrhovateľa a hrozia mu tak sankcie zo strany obchodných partnerov a strata zákaziek. Z týchto dôvodov je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a v neposlednom rade sú ohrození aj zamestnanci navrhovateľa, ktorí kvôli konaniu odporcu, resp. Technických služieb mesta Tvrdošín, si nemôžu plniť svoje povinnosti z pracovno-právnych zmlúv a ich pracovno-právne vzťahy sú tak ohrozené. Odporca spolu s vedľajším účastníkom svojím konaním zasahujú do výkonu vlastníckeho dlhodobo využíva prístupovú cestu, ktorá vedie cez pozemok odporcu, bol navrhovateľom preukázaný doložením zmluvy o príspevku na strážnu službu v areáli Technických služieb mesta Tvrdošín zo dňa 22.9.2014, podpísanú medzi navrhovateľom a Technickými službami mesta

Tvrdošín, ale aj tým, že v týchto priestoroch navrhovateľ dlhodobo vykonáva svoju podnikateľskú činnosť, nakoľko iná prístupová cesta k jeho nehnuteľnosti neexistuje.

Senát Krajského súdu v Žiline pri rozhodovaní v predmetnej veci aplikoval ust. § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku a ust. § 74 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Má za to, že pri rozhodovaní neporušil platné právne predpisy a právo účastníkov konania zaručené Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“.

V replike na vyjadrenie krajského súdu z 2. novembra 2015 sťažovateľ zopakoval výhrady k napadnutému uzneseniu, najmä že krajský súd sa nevyjadril ani k jednému z dôvodov, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojom odvolaní, a že navrhovateľovi v skutočnosti nehrozí žiadna majetková škoda, pretože má postavenú vlastnú prístupovú cestu a pred areálom vedľajšieho účastníka stojí parkovisko určené na parkovanie osobných vozidiel.

Ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v danej veci upustil od ústneho pojednávania, keďže krajský súd vo vyjadrení sp. zn. Spr 434/2015 z 19. októbra 2015 a sťažovateľ podaním z 2. novembra 2015 s upustením od ústneho pojednávania výslovne súhlasili, pričom po oboznámení sa s obsahom sťažnosti, s vyjadrením krajského súdu, pripojeným vyjadrením predsedníčky senátu, stanoviskom sťažovateľa k vyjadreniu krajského súdu, ako aj s obsahom napadnutého uznesenia a vyžiadaného spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 10 C/22/2015 dospel k názoru, že od tohto ústneho pojednávania ďalšie objasnenie veci nemožno očakávať.

III.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že rozhodnutie všeobecného súdu môže preskúmať v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže

mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Ústavný súd už vo svojej judikatúre konštatoval, že rozhodovanie a rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy (II. ÚS 37/00, II. ÚS 46/00, II. ÚS 222/04).

Zároveň je potrebné uviesť, že posúdenie podmienok na vydanie predbežného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) sa preto spravidla nepovažuje za oprávneného zasahovať do rozhodnutí o predbežných opatreniach, keďže nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, a okrem toho ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd posudzuje problematiku predbežných opatrení zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia alebo o zamietnutí

návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (III. ÚS 169/2010).

Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodíť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci.

Sťažovateľ v podstatnom namieta arbitrárnosť napadnutého uznesenia z dôvodu, že neodpovedá na právnu argumentáciu, ktorú predložil v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu, a je tak prejavom svojvôle. Rovnako namieta, že pred rozhodnutím krajského súdu nebol oboznámený s vyjadrením navrhovateľa k sťažovateľovmu odvolaniu, v dôsledku čoho nemal príležitosť k nemu zaujať vlastné stanovisko.

Ústavný súd z napadnutého uznesenia zistil, že krajský súd uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne s poukazom na § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Po zhrnutí odôvodnenia uznesenia okresného súdu, obsahu odvolania sťažovateľa, ako aj obsahu vyjadrenia navrhovateľa a Technických služieb mesta Tvrdošín, ktoré sú vedľajším účastníkom konania na strane sťažovateľa (ďalej len „vedľajší účastník“), k odvolaniu sťažovateľa krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že *„boli splnené zákonné podmienky prípustnosti a opodstatnenosti nároku potrebné pre nariadenie predbežného opatrenia, uvedené v platnom znení Občianskeho súdneho poriadku.*

Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia spočívajúceho v uložení povinnosti strpieť do právoplatného skončenia konania sp. zn. 10C/22/2015 prechod a prejazd motorových vozidiel zo strany navrhovateľa, zamestnancov navrhovateľa, tretích osôb, prichádzajúcich do priemyselnej budovy navrhovateľa tak ako je to konštatované v písomnom vyhotovení uznesenia prvého stupňa.

Odvolací súd zdôrazňuje, že pri nariadovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenia predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou najmä nalievavosťou i riešeniami. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich ako aj z dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne s tým, že sa plne stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia, v ktorom nezistil žiadne vecné a procesné pochybenie.“.

Zo zapožičaného spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľovo odvolanie proti uzneseniu okresného súdu obsahovalo rozsiahlu argumentáciu odmietajúcu potrebu namietanej dočasnej úpravy práv a povinností medzi účastníkmi konania a spochybňujúcu tvrdenia navrhovateľa o nemožnosti iného prístupu k pozemkom vo vlastníctve navrhovateľa, ako je prístup cez pozemok, ktorého sa obsah nariadeného predbežného opatrenia týka. V označenom odvolaní sťažovateľ zároveň vysvetľuje ním zavedené obmedzenia využitia pozemku, ktorý mu vlastnícky patrí, odôvodňujúc ich obsahom kúpnej zmluvy, z ktorej má v danej veci vyplývať vecné bremeno, určenie ktorého je predmetom návrhu vo veci samej. Na podporu tejto argumentácie sťažovateľ vo svojom odvolaní poukazuje na obsah čl. IV zmluvy o príspevku na strážnu službu z 22. septembra 2014 uzavretej medzi navrhovateľom predbežného opatrenia a vedľajším účastníkom konania a jej nesprávnu interpretáciu okresným súdom. Na osvedčenie skutočností tvrdených v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ pripojil početné listinné dôkazy v rozsahu 52 strán.

Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy. Jedným z týchto princíпов predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 OSP, m. m. I. ÚS 243/07), a pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 OSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30).

Ústavný súd si je vedomý, že v konaní o nariadenie predbežného opatrenia všeobecný súd rozhoduje spravidla bez vyjadrenia ostatných účastníkov k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, a tento návrh im doručuje až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené (§ 75 ods. 7 OSP). Pri rozhodovaní

v odvolacom konaní však už krajský súd má k dispozícii stanovisko aj účastníka konania, ktorý podal odvolanie (pri nariadení predbežného opatrenia je to spravidla protistrana v konaní), pričom zásady riadneho a spravodlivého procesu vyžadujú, aby na vznesené námietky a týmto účastníkom osvedčené okolnosti vzťahujúce sa na vec zaujal odôvodnené stanovisko.

Po preskúmaní napadnutého uznesenia a obsahu odvolania sťažovateľa a k nemu pripojených listinných dôkazov ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa so sťažovateľom uplatnenými námietkami ústavne akceptovateľným spôsobom nevysporiadal a svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Ústavný súd dospel k záveru, že doterajšie konanie a rozhodovanie krajského súdu bolo jednostranné, pretože konajúci krajský súd nevyhodnotil podstatné listinné dôkazy, ktorými sťažovateľ osvedčoval svoje tvrdenia o existencii inej prístupovej cesty k nehnuteľnosti ani obsah zmluvných dojednaní upravujúcich práva a povinnosti medzi účastníkmi konania týkajúcich sa využívania pozemkov v sťažovateľovom vlastníctve navrhovateľom, uzavretých v čase bezprostredne predchádzajúcim podaniu návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Krajský súd neodôvodnil ani vplyv sťažovateľom vznesených námietok na okolnosti, ktoré osvedčovali podmienky dôvodnosti nároku, ktorému bola predbežným opatrením poskytnutá predbežná ochrana.

Ústavnému súdu sa záver krajského súdu o naliehavej potrebe dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, ako aj záver o tom, že dôvodnosť nároku navrhovateľky je v konaní osvedčená, vzhľadom na už uvedené dôvody javí ako zjavne neodôvodnený, a tak arbitrárny a nesúladný s označeným právom na súdnu ochranu. Povinnosťou krajského súdu ako odvolacieho súdu bolo, aby na všetky podstatné námietky sťažovateľa uvedené v odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu prvostupňového súdu dal jednoznačnú odpoveď. Odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu však takéto závery podľa názoru ústavného súdu neobsahuje, je nepresvedčivé a zjavne neodôvodnené, čím reálne zasiahlo do základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy ústavne neprípustnou intenzitou odôvodňujúcou zásah ústavného súdu. Ani požiadavka rýchlosti konania o návrhu

na nariadenie predbežného opatrenia nemôže ospravedlniť vydanie neodôvodneného rozhodnutia, ktoré neodpovedá na riadne uplatnené odvolacie námietky účastníka konania.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že krajský súd svojím uznesením č. k. 5 Co 183/2015-119 z 19. mája 2015 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čo vyslovil v 1. bode výrokovej časti tohto nálezu.

IV.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Keďže napadnutým uznesením došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd v nadväznosti na to napadnuté uznesenie krajského súdu č. k. 5 Co 183/2015-119 zo 14. októbra 2014 zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto nálezu).

Povinnosťou krajského súdu ako súdu odvolacieho bude odstrániť vytýkané nedostatky a rešpektovať relevantné ústavné princípy, teda v danom prípade vyhodnotiť

relevantné námietky sťažovateľa, napraviť procesné pochybenia spočívajúce v obídení práva sťažovateľa vyjadriť sa k doplnenej argumentácii navrhovateľa obsiahnutej vo vyjadrení k odvolaniu sťažovateľa a v konfrontácii so všetkými námietkami proti uzneseniu okresného súdu odôvodniť svoje nové rozhodnutie vo veci spôsobom rešpektujúcim obsah základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a z neho vyvedených princípov spravodlivého súdneho konania.

V.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ si v sťažnosti uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v sume 288,05 €, a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti). Následne si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia aj za vyjadrenie k stanovisku krajského súdu k sťažnosti v sume 148,22 €.

Odmena za 1 úkon právnej služby v roku 2015, kedy boli úkony vykonané, bola v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) určená na sumu 139,83 € a paušálna náhrada za 1 úkon právnej služby v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky na sumu 8,39 €.

Ústavný súd vzhladol za dôvodné sťažovateľovi priznať úhradu trov právneho zastúpenia za dva vyúčtované úkony právnych služieb vykonané v roku 2015 (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti), keďže v replike sťažovateľa z 2. novembra 2015 na vyjadrenie krajského súdu síce sťažovateľ skutočnosti uvedené vo vyjadrení krajského súdu rozporoval, neuviedol však žiadne zásadne nové argumenty pre

rozhodnutie ústavného súdu vo veci. Preto porušovateľa základného práva ústavný súd zaviazal na zaplatenie úhrady trov právneho zastúpenia v ním pôvodne vyúčtovanej sume 288,05 €, ktorá pozostáva z odmeny za vykonané právne úkony v sume 2 x 139,83 €, paušálnej náhrady nákladov v sume 8,39 €, tak ako to vyplýva z 3. bodu výrokovej časti tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2015